



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Zimy v právní věci

žalobce: **X**, soudní exekutor
Exekutorský úřad X
sídlem X, IČ: X

proti
žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti ČR**,
sídlem Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18.2.2021, č.j. MSP-549/2020-ODKA-SEU/8

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhá přezkoumání a zrušení vyrozumění žalovaného, Odboru dohledu a kárné agendy ze dne 18.2.2021 o výsledku výkonu státního dohledu dle § 7 zák. č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční zákon“) nad postupem žalobce v exekučním řízení vedeném pod sp. zn. X, který byl zahájen na základě podnětu povinného podaného prostřednictvím advokáta. Žalovaný udělil žalobci jako pověřenému soudnímu exekutorovi výtku dle ust. § 7a exekučního řádu. Výtka byla žalobci uložena za vydání exekučního příkazu k provedení exekuce prodejem nemovitých věcí ve společném jmění povinného a jeho manželky, č.j. X, kdy byl tento postup vyhodnocen jako

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.

nepřiměřený při vymáhání pohledávky včetně příslušenství ve výši 12 000 Kč, přestože nebyly předmětným exekučním příkazem postiženy všechny zjištěné nemovité věci ve vlastnictví povinného, ale pouze ty zapsané na LV X pro k.ú. F. Žalovaný dále uvedl, že žalobce měl v předmětné věci využít pouze účinku generálního inhibitoria dle § 44a odst. 1 exekučního řádu. Žalovaný také odkazoval na rozsudek městského soudu ze dne 27.6.2019, č.j. 10A 38/2017-29, když uzavřel, že postupem žalobce došlo k porušení § 46 odst. 1 exekučního řádu.

Žalobní body

2. Žalobce namítá, že postupoval dle § 44 odst. 1 exekučního řádu, když vyrozumění o zahájení exekuce zaslal na příslušný katastrální úřad. Ten pak zapsal poznámku o probíhající exekuci. Zdůraznil, že nikoli exekuční příkaz k provedení exekuce prodejem nemovité věci znemožňuje povinnému v prodeji nemovitých věcí, ale již samotná poznámka o probíhající exekuci v podobě vyrozumění o zahájení exekuce. Žalobci tak není zřejmý jakýkoliv legální důvod, proč by speciální inhibitorium dané ve smyslu § 47 odst. 6 exekučního řádu vydáním exekučního příkazu, mělo být podmíněno například právě výší vymáhané pohledávky, když generální inhibitorium, které má vyjma míry relativity neplatnosti právního jednání takovému omezení odporujícího v jeho základní zákonné konstrukci dle § 44a odst. 1 exekučního řádu totožný dopad na možnost dispozice povinného se svým majetkem. Pakliže by nedošlo k vymození exekuce jinými způsoby a generální inhibitorium by bylo případně porušeno jednáním povinného, exekutor by vydal exekuční příkaz později za účelem dovolání se relativní neplatnosti předmětného jednání, což by jen navýšilo náklady exekuce na úkor povinného a mohlo poškodit oprávněného. Tomuto postupu se žalobce zamýšlel vyvarovat v zájmu šetření práv povinného, a tedy vydal exekuční příkaz již v okamžiku, kdy mu bylo známo, že povinný vlastní více nemovitých věcí.
3. Povinný je vlastníkem 3 nemovitých věcí, avšak žalobce s ohledem na zásadu proporcionality (přiměřenosti) vydal pouze jeden exekuční příkaz dne 5.10.2020, č.j. X, kterým rozhodl o provedení exekuce prodejem pouze jedné nemovité věci povinného. Exekuční příkaz navíc představuje pouze zajišťovací úkon, nedochází jím k provedení exekuce (§47 odst. 3 exekučního řádu). Soudní exekutor navíc nemůže při vydání exekučního příkazu vědět jaká je faktická hodnota postižených nemovitých věcí. Žalobce poukazuje na to, že pokud se povinný domníval, že např. postih nemovité věci představoval nepřiměřené provádění exekuce, měl a mohl využít řádných procesních možností, ať se jedná o návrh na částečné zastavení exekuce, či postup podle § 44a odst. 3 exekučního řádu. Navíc zdůraznil, že v okamžiku vydání předmětného exekučního příkazu neměl informace o jakémkoliv jiném postižitelném majetku, neboť kladná součinnost peněžních ústavů byla exekutorovi známa až po vydání předmětného exekučního příkazu.
4. Žalobce pak odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30.1.2019, sp.zn. 30 Cdo 2769/2017, z něhož vyplývá, že nepostižení nemovité věci na začátku řízení, resp. v okamžiku, kdy se exekutor o vlastnictví povinného k této věci dozví, aniž by mu byly známy jiné kladné součinnosti, je nesprávným úředním postupem, který zakládá odpovědnost exekutora za újmu: dále pak cituje z uvedeného judikátu a vyjadřuje názor, že je zcela přiléhavý i na souzenou věc, neboť stejnou zajišťovací funkci plní právě vydání exekučního příkazu k prodeji nemovité věci, které není provedením exekuce, které taktéž zajišťuje pořadí soudního exekutora pro provedení exekuce prodejem nemovitých věcí v případě, že by proti povinnému bylo vedeno více exekucí a zároveň soudnímu exekutorovi nebyl v danou chvíli znám jiný postižitelný majetek povinného. Proto je nutné shledat postup souladný s § 47 odst. 1 a 3 exekučního řádu.
5. Následně pak upozornil na skutečnost, která by zakládala odpovědnost exekutora za újmu oprávněnému v souvislosti s § 14 a § 15 zák. č. 119/2001 Sb., když nevydáním exekučního příkazu prodejem nemovité věci povinného dochází ke zkrácení, resp. omezení možnosti jeho práva na uspokojení v případné dražbě u jiného exekutora. V daném případě by totiž oprávněný nebyl zařazen do skupiny dle § 337c odst. 1 písm. d) o.s.ř. jako další oprávněný, ale svědčilo by mu pouze horší pořadí podle § 337c odst. 1 písm. h) o.s.ř., tedy za situace, že by exekutor včas nepřistoupil k zajištění nemovité věci povinného.

6. S tím, že vydání exekučního příkazu ještě samo o sobě není provedením exekuce se ztotožnilo i Ministerstvo spravedlnosti ČR ve svém stanovisku č.j. MSP-32/2017-ODSKODSK/10 ze dne 31.10.2017. Žalobce zdůraznil, že při provádění exekuce je povinen postupovat podle § 58 odst. 2, kdy přistoupení k prodeji nemovitých věcí, který nebyl vůbec realizován, je v tomto případě jedním z posledních možných způsobů provedení exekuce. Ust. § 58 se však vůbec nedotýká fáze zajišťování majetku, ale až fáze samotného provedení exekuce, ke které v souzené věci vůbec nedošlo. Dále pak odkázal na kárné rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24.1.2011, č.j. 14 Kse 1/2010-146 a zdůraznil, že mu v okamžiku vydání přiměřeného exekučního příkazu nebyl znám jiný exekucí postižitelný majetek povinného.
7. Žalobce také poukázal na nekonzistentnost žalovaného při provádění dohledu, když při šetření naprosto totožné situace v rámci exekučního řízení vedeného žalobcem pod sp.zn. X shledal postup žalobce přiměřeným. Nejednotnost postupu žalovaného pak spatřuje také v rámci odůvodnění rozsudku Městského soudu v Praze č.j. 10 A 38/2017, konkrétně v odstavci 22. Pokud totiž žalovaný považoval postup žalobce za jediné drobné pochybení, považuje za nespravedlivé, že mu za pochybení byla uložena výtky.
8. Žalobce pak zdůraznil, že při vykonávání dohledu nad exekuční činností lze prověřovat přiměřenost délky řízení či sledovat dodržování zákonnosti postupu při jejím výkonu, nelze však zasahovat do nezávislé rozhodovací činnosti exekutora. Je nutné rozlišovat působnost soudu rozhodujícího o opravných prostředcích proti rozhodnutím exekutora a působnost orgánu státního dohledu nad exekuční činností, která plyne z § 7 exekučního řádu. Postupem je třeba rozumět úkony exekutora, které nejsou rozhodnutím. Tam kde bylo exekutorovi svěřeno rozhodování namísto soudu, byla zavedena soudní kontrola. Tam, kde jde o jeho ostatní činnost, či o samotnou funkčnost exekutorského úřadu, byl ustaven státní dohled. Funkcí státního dohledu tedy není posuzovat zákonnost rozhodnutí, proti němuž se mohou účastníci řízení bránit u soudu opravným prostředkem a není jeho funkcí ani posuzovat, jak soudy o těchto opravných prostředcích rozhodují (viz. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 14.2.2011, č.j. 14Kse 6/2010-181).
9. Uložení výtky soudnímu exekutorovi dle § 7 exekučního řádu je správním rozhodnutím ve smyslu 65 s.ř.s. Soudní ochrana je poskytnuta formou žaloby proti tomuto rozhodnutí (viz. RS NSS z 10.7.2018, č.j. 9As 79/2016-41 a ze dne 27.11.2015, č.j. 4As 173/2015-31). Výtky je opatřením vyplývajícím ze zákona postihujícím zjištěné nedostatky. Je tedy trestem uloženým soudnímu exekutorovi za porušení jeho povinností dohledovým orgánem a v rámci jeho zákonných pravomocí. Představuje způsob potrestání za konkrétní faktické jednání soudního exekutora a vytváří proto překážku dvojího postihu za tentýž skutek.
10. Žalobce pak poukázal na obsah rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29.10.2020, č.j. 10 A 191/2019-70, ve kterém se zabýval interpretací ust. § 88 zákona o soudech a soudcích a zdůraznil, že výklad i aplikace každého ustanovení zákona musí být v souladu s Ústavou ČR a ústavními principy právního státu, mezi které patří i důsledné dodržování dělby moci mezi zákonodárnou, výkonnou a soudní. Nemůže být připuštěno zasahování moci výkonné do rozhodovací činnosti soudce a proto sankce (výtky) může být ministrem spravedlnosti uložena zejména za drobné nedostatky v chování soudce nebo průtahy v řízení, ale nemůže být uložena za takové jednání soudce, které spočívá v jeho rozhodovací činnosti.

Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě k námitce týkající se tvrzené nezákonnosti uložené výtky uvedl, že výtky byla uložena za to, že žalobce zajistil majetek povinného v nepřiměřeném rozsahu. Žalovaný tím nezpochybňoval samotnou zajišťovací funkci exekučního příkazu. Ve všech případech ještě před vydáním exekučního příkazu k provedení exekuce je nutné přihlídnout k výši pohledávky, dalším exekucím, zajišťovacím právům a podobně, a dále zvážit, zda v případech nižší vymáhané částky neodložit postižení nemovité věci po dobu lhůty

k dobrovolnému plnění či po dobu, než se prokáže, že exekuce provedená formou postižení z účtu a mzdy povinného nepovede k úhradě vymáhané pohledávky. Už zajištěním majetku povinného totiž dochází k zásahu do jeho práv. Proto neobstojí ani tvrzení žalobce, že předmětným exekučním příkazem postihl pouze jednu nemovitost povinného, ačkoliv byl vlastníkem tří nemovitostí. Odmítl přijmout i argument žalobce, že nemohl znát faktickou hodnotu postižených nemovitých věcí, neboť již vzhledem k charakteru nemovitých věcí uvedených v předmětném exekučním příkazu (objekt občanské vybavenosti a pozemky) si lze i bez odborného vyjádření učinit základní představu o hodnotě nemovitých věcí, která v nepřiměřeném rozsahu převyšovala výši vymáhané pohledávky, jež se pohybovala na samé hranici bagatelnosti (12 000 Kč). K datu vydání předmětného exekučního příkazu, (tj. k 5.10.2020), měl žalobce dle exekučního spisu z lustrací informace o tom, že povinný je vlastníkem dvou osobních automobilů a dále měl informaci o dvou zaměstnavatelích povinného. Z těchto informací tedy bylo možné předpokládat, že využití prioritních způsobů provedení exekuce by mělo v daném případě postačovat a důvod k okamžité blokaci nemovitých nebyl dán. Žalobce navíc nevyčkal ani na výsledky učiněných součinnostních dotazů peněžním ústavům. To vedlo k argumentaci, že žalobci v okamžiku vydání předmětného exekučního příkazu nebyl znám jiný postižitelný majetek povinného. Nesouhlasil ani s tím, že žalobce dbal zásady proporcionality, neboť lustracemi v katastru nemovitostí žalobce zjistil i nemovité věci pouze ve vlastnictví povinného, přesto postihl nemovitost ve společném jmění manželů povinného a jeho manželky. Dále se pak vyjádřil k žalobcem tvrzeným odlišným případům a uvedl, že je nutno zohlednit konkrétní okolnosti u každého případu.

12. K námitce nezávislosti soudního exekutora zdůraznil, že vydání exekučního příkazu k provedení exekuce prodejem nemovitých věcí pro pohledávku, včetně pravděpodobných nákladů oprávněného a exekuce ve výši cca 12 000 Kč, je důsledkem nesprávného a nezákonného postupu v exekučním řízení, který je žalovaný jako dohledový orgán oprávněn kontrolovat v souladu s § 7 odst. 2 exekučního řádu. Vytčení předmětného pochybení je plně v kompetenci žalovaného, nijak nezasahuje do rozhodovací činnosti soudního exekutora a nevylučuje přezkum exekučním soudem na základě návrhu na zastavení či částečné zastavení exekuce. Napadenou výtku tedy shledává udělenou v mezích jeho zákonných kompetencí vykonávat dohled nad zákonností postupu exekutora dle § 7 odst. 2 exekučního řádu, přičemž v předmětné věci se jedná o postup soudního exekutora, který je v přímém rozporu s exekučním řádem, když došlo k vydání exekučního příkazu k provedení exekuce prodejem nemovitých věcí pro pohledávku včetně pravděpodobných nákladů oprávněného a exekuce ve výši přibližně 12 000 Kč.

Jednání soudu

13. U jednání soudu setrvali účastníci na svých dosavadních stanoviscích.

Obsah správního spisu

14. Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem soud zjistil, že dne 9.12.2020 obdržel žalovaný podnět k výkonu dohledu dle ust. § 7 odst. 1 zákona č.120/2001 Sb. od L. L., který upozornil na to, že soudní exekutor vydal v exekučním řízení postupně 4 exekuční příkazy a podle oznamovatele se během exekučního řízení dopouštěl zásadních pochybení, neboť nerespektoval platné právní předpisy, konstantní judikaturu soudu ani zavedenou exekutorskou praxi.
15. Dne 17.12.2020 byl žalobce vyzván, aby se k předmětnému podnětu vyjádřil, což žalobce učinil dopisem ze dne 4.1.2021. Uvedl, že postupoval zcela v souladu s právními předpisy, když jediným účelem stížnosti je poškození soudního exekutora. V exekučním řízení nikterak nepochybil. Tvrzení povinného považuje nejenom za mylná, ale i zavádějící.
16. Dne 18.2.2021 byl oznamovatel vyrozuměn o výsledku výkonu státního dohledu s tím, že podnět shledal částečně důvodným, když shledal důvodnou námitku nedoručení exekučního příkazu

k provedení exekuce prodejem nemovitých věcí manželce povinného a námitku nepřiměřenosti postižení majetku.

17. Dne 18.2.2021 byl žalobce napadeným rozhodnutím vyrozuměn o výsledku výkonu státního dohledu dle § 7 exekučního řádu nad postupem žalobce v exekučním řízení vedeném pod sp.zn. X. Žalovaný konstatoval, že žalobce dne 5.10.2020 vydal exekuční příkaz k provedení exekuce prodejem nemovitých věcí ve společném jmění povinného a jeho manželky, dne 12.10.2020 příkázáním pohledávky z účtu a dne 13.10.2020 srážkami ze mzdy a jiných příjmů povinného. Přestože nepostihl předmětným exekučním příkazem k provedení exekuce prodejem nemovitých věcí ve společném jmění povinného a jeho manželky (č.j. X) všechny zjištěné nemovité věci ve vlastnictví povinného, ale pouze ty zapsané na LV X pro k.ú. F., vyhodnotil dohledový orgán postup jako nepřiměřený. Konstatoval, že je možné zajistit a postihnout majetek povinného v míře o něco větší než je zcela nezbytné, není však akceptovatelné, aby pro pohledávku včetně pravděpodobných nákladů oprávněného a exekuce ve výši cca 12 000 Kč byl zajištěn majetek v takovém rozsahu, v jakém k tomu došlo v předmětné věci. Žalobce měl i bez odborného vyjádření učinit nebo si mohl učinit základní představu o hodnotě nemovitých věcí, která v nepřiměřeném rozsahu převyšovala výši vymáhané pohledávky včetně jejího příslušenství a pravděpodobných nákladů exekuce, a proto bylo namístě využití pouze účinku generálního inhibitoria dle § 44a odst. 1 exekučního řádu. Postačilo by pouze informovat příslušné katastrální pracoviště o exekučním řízení doručením vyrozumění o zahájení exekuce v souladu s § 44 odst. 1 exekučního řádu. Žalovaný pak odkázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27.6.2019, č.j. 10 A 38/2017-29, bod 41, který se zabýval otázkou přiměřenosti postižení majetku v obdobné věci. Závěrem pak uvedl, že postupem žalobce došlo k porušení § 46 odst. 1 exekučního řádu, dle kterého exekutor postupuje v exekuci rychle a účelně a přitom dbá ochrany práv účastníků řízení, § 58 odst. 1 věty druhé a § 47 odst. 1 věty třetí exekučního řádu. Proto mu žalovaný za uvedené nedostatky uložil výtku dle § 7a exekučního řádu.

Posouzení věci soudem

18. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Soud přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlídnout z úřední povinnosti dle § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“); přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. Po té dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
19. Žalobce se podanou žalobou brání proti výtce udělené dle ust § 7a zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (dále jen „*exekuční řád*“). Podle tohoto ustanovení „*drobné nedostatky v exekuční a další činnosti exekutora, drobné nedostatky v činnosti exekutorského kandidáta (dále jen „kandidát“) nebo exekutorského koncipienta (dále jen „koncipient“) nebo drobné poklesky v chování ministerstva, Komora nebo předseda okresního soudu exekutorovi, kandidátovi nebo koncipientovi písemně vytkné*“
20. Výtku dle § 7a exekučního řádu lze napadnout žalobou proti rozhodnutí správního orgánu dle § 65 a násl. s. ř. s. (viz. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 11. 2015, č.j. 4 As 173/2015 – 31, usnesení RS NSS ze dne 10. 7. 2018, č.j. 9 As 79/2016 – 41, dostupné – stejně jako ostatní soudem citovaná rozhodnutí – na www.nssoud.cz)
21. Žalobci byla výtka uložena za to, že jeho postupem došlo k porušení § 46 odst. 1 exekučního řádu, § 58 odst. 1 věty druhé a § 47 odst. 1 věty třetí exekučního řádu.
22. Podle ust. § 46 odst. 1 exekučního řádu *exekutor poté, co byla exekuce zapsána do rejstříku zahájených exekucí, posoudí, jakým způsobem bude exekuce provedena, a vydá nebo zruší exekuční příkaz ohledně majetku, který má být exekucí postižen. Exekučním příkazem se rozumí příkaz k provedení exekuce některým ze způsobů uvedených v tomto zákoně. Exekutor je povinen v exekučním příkazu zvolit takový způsob exekuce,*

kteřý není zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepochybné výši dluhů povinného a ceny předmětu, z něhož má být splnění dluhů povinného dosaženo.

23. Podle ust. § 58 odst. 1 exekučního řádu exekuci lze provést jen způsoby uvedenými v tomto zákoně. Zajistit majetek k provedení exekuce lze nejvýše v rozsahu bezpečně postačujícím k uhrazení vymáhané pohledávky, jejího příslušenství včetně příslušenství, které se pravděpodobně stane splatným po dobu trvání exekuce, pravděpodobných nákladů oprávněného a pravděpodobných nákladů exekuce.
24. Podle § 47 odst. 1 exekučního řádu exekutor poté, co byla exekuce zapsána do rejstříku zahájených exekucí, posoudí, jakým způsobem bude exekuce provedena, a vydá nebo zruší exekuční příkaz ohledně majetku, který má být exekucí postižen. Exekučním příkazem se rozumí příkaz k provedení exekuce některým ze způsobů uvedených v tomto zákoně. Exekutor je povinen v exekučním příkazu zvolit takový způsob exekuce, který není zřejmě nevhodný, zejména vzhledem k nepochybné výši dluhů povinného a ceny předmětu, z něhož má být splnění dluhů povinného dosaženo.
25. Z napadeného rozhodnutí je patrné, že podstatnou okolností, pro kterou byla žalobci výtka uložena, je zjištění, že žalobce vydal exekuční příkaz k provedení exekuce prodejem nemovitých věcí ve společném jmění povinného a jeho manželky. Žalovaný přitom považoval za neakceptovatelné, aby pro pohledávku včetně pravděpodobných nákladů oprávněného a exekuce ve výši cca 12 000 Kč byl zajištěn majetek v takovém rozsahu, v jakém k tomu došlo v předmětné věci. Žalobce měl i bez odborného vyjádření učinit nebo si mohl učinit základní představu o hodnotě nemovitých věcí, která v nepřiměřeném rozsahu převyšovala výši vymáhané pohledávky včetně jejího příslušenství a pravděpodobných nákladů exekuce, a proto bylo namístě využití pouze účinku generálního inhibitoria dle § 44a odst. 1 exekučního řádu. Podle žalovaného by tedy stačilo pouze informovat příslušné katastrální pracoviště o exekučním řízení doručením vyrozumění o zahájení exekuce v souladu s § 44 odst. 1 exekučního řádu.
26. Volba způsobu exekuce k vynucení peněžitého plnění je exekučním řádem zásadně svěřena exekutorovi. Soud pověřil exekutora, aniž by stanovil, jakým způsobem má být exekuce provedena. Exekutor může vůči povinnému užít jednoho, více či všech způsobů provedení exekuce, které exekuční řád zná, a to současně nebo postupně, přičemž rozhodnutí, které způsoby provedení exekuce a v jaké časové souslednosti užije, je pouze na něm samotném. Toto rozhodnutí nemůže exekutor učinit svévolně. Základním kritériem pro volbu a časování způsobů exekuce je v konkrétním případě to, aby bylo dosaženo uspokojení pohledávky oprávněného zcela či v co největší dosažitelné míře. Rozhodující je účel exekuce, jímž je dosažení uspokojení oprávněného, a také faktické okolnosti konkrétní exekuce, zejména to, kdy exekutor vypátrá majetek povinného a jak složitý po věcné i právní stránce je průběh postižení majetkových hodnot povinného (viz unesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2012, sp. zn. 20 Cdo 352/2011)“ (cit. rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23.3.2016, č. j. 15 Kse 9/2015-54). I z uvedeného tedy vyplývá, že exekuce by měla být exekutorem provedena v přiměřeném rozsahu (tj. v rozsahu, který odpovídá výši vymáhaného nároku a předpokládaných nákladů) a způsobem, kterým se dosáhne jejího účelu, ale který co nejméně zasáhne do chráněných práv povinného.
27. Městský soud neshledal důvod, pro který by se měl odchýlit od závěrů, které již dříve uvedl senát zdejšího soudu v rozsudku ze dne 27. 6. 2019, č.j. 10 A 38/2017 – 29 a na které odkazuje v napadeném rozhodnutí žalovaný. V bodě 41 tohoto rozsudku soud uvedl, že § 58 exekučního řádu stanoví pořadí způsobů provedení exekuce, které mají být zvoleny přednostně, protože jimi lze dosáhnout vymožení pohledávky na povinném s menším zásahem do jeho práv. Lze konstatovat, že ustanovení § 58 exekučního řádu nezakazovalo žalobci vydat exekuční příkaz nařizující exekuci prodejem nemovitých věcí nebo provést i jejich zajištění před tím, než má na jisto postaveno, že exekuci nelze provést jiným z prioritních způsobů. „(V)ydání exekučního příkazu, soupis i případné výjimečné zajištění věci je totiž nutné považovat za úkony zajišťující majetek povinného, nikoliv za úkony bezprostředně směřující k provedení exekuce zpeněžením“ (srov. § 47 odst. 3 exekučního řádu a rozhodnutí kárného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23.3.2016, č. j. 15 Kse 9/2015-54). Soud má nicméně za to, že v aktuálním případě bylo vzhledem k výši pohledávky takové zajištění hrubě neproporciální. Smyslem stanovení pořadí způsobů provedení exekuce totiž „není snížit výtěžnost

exekuce pro oprávněného, ale zamezit případům, kdy byla bez zjištění základních informací o povinném bezúčelně zahajována exekuce prodejem movitých a nemovitých věcí či postižením závodu s cílem donutit povinného k urychlené dobrovolné úhradě pohledávky včetně všech vyčíslených nákladů, a to pod tíhou blokace majetku v nepřiměřené hodnotě anebo po násilném vstupu vykonavatelů exekutora do prostor povinného“ (cit. KASÍKOVÁ, M., a kol. Exekuční řád. 4. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2017).

28. Žalobce na svou obranu uvádí, že nemohl při vydání exekučního příkazu vědět, jaká byla faktická hodnota postižených nemovitých věcí a že neměl v okamžiku vydání předmětného exekučního příkazu informace o jakémkoli jiném postižitelném majetku, když kladná součinnost peněžních ústavů byla žalobci známa až po vydání předmětného exekučního příkazu.
29. Z průběhu vedeného exekučního řízení je patrné, že dne 3. 10. 2020 žalobce získal výpisy z katastru nemovitostí o vlastnictví povinného a dne 5. 10. 2020 již vydal exekuční příkaz k provedení exekuce prodejem nemovitých věcí. Dne 12. 10. 2020 žalobce vydal exekuční příkaz k provedení exekuce přikázáním pohledávky povinného z účtu u peněžního ústavu a dne 13. 10. 2020 vydal další dva exekuční příkazy k provedení exekuce srážkami ze mzdy a jiných příjmů. Ke dni 20. 10. 2020 oznámil soudní exekutor, že exekuce byla provedena, neboť povinný dluh uhradil.
30. Pokud žalobce vymáhal zcela bagatelní pohledávku a přistoupil k vydání exekučního příkazu na výše uvedenou nemovitost ihned poté, co zjistil, že povinná osoba je spoluvlastníkem nemovitosti, aniž by zjišťoval hodnotu této nemovitosti, a aniž by vyčkal byť jen přiměřenou dobu na odpověď dotazovaných bankovních institucí, postupoval předčasně a v rozporu s principem proporcionality zajišťovaného majetku, jež vyplývá z aplikované právní úpravy i shora citované judikatury. Žalobce postupoval zcela formalisticky, bez přihlédnutí ke konkrétní věci a k výši vymáhané pohledávky, která byla bagatelní, a okamžitě přistoupil k vydání exekučního příkazu na nemovité věci, aniž by znal jejich hodnotu. U zajištěných nemovitostí přitom bylo možné důvodně předpokládat, že mají hodnotu mnohem vyšší, než jaká byla výše vymáhané pohledávky i s příslušenstvím. Jinými slovy, žalobce mohl a měl ze zjištěných okolností důvodně předpokládat, že vzhledem k výši vymáhané částky dojde k uspokojení exekuce primárně jinými, mírnějšími způsoby, a nic mu nebránilo v tom, aby posečkal alespoň po přiměřenou dobu, v rámci jednotek dnů, na vyjádření bankovních institucí.
31. Soud navíc považuje za zcela nepravděpodobné, že by si žalobce nedokázal i bez odborného vyjádření učinit základní představu o hodnotě nemovitých věcí v porovnání s výši vymáhané pohledávky, která včetně pravděpodobných nákladů oprávněného a exekuce činila 12 000 Kč. Předmětem exekuce byly tyto nemovité věci:
 - pozemek parc. č. X – zastavená plocha a nádvoří o výměře 74 m², jehož součástí je stavba F., č.p. X, obč. vyb.,
 - pozemek parc. č. X – zastavěná plocha a nádvoří o výměře 35 m², jehož součástí je stavba F., č.p. X, obč. vyb.
32. Soud považuje za nutné zdůraznit, že žalobce by jako zkušený exekutor, tedy odborník ve svém oboru, měl být schopen bez dalšího tuto úvahu učinit. Z citovaných zákonných ustanovení navíc jednoznačně vyplývá povinnost exekutora zvolit takový způsob exekuce, který není zřejmě nevhodný. Přitom je exekutorovi výslovně uloženo, aby poměřil výši dluhů povinného a cenu předmětu, z něhož má být splnění dluhů povinného dosaženo. V projednávané věci tak žalobce měl poměřit hodnotu vymáhané pohledávky, která činila cca 12 000 Kč včetně nákladů, s hodnotou nemovité věci. Pokud by tak žalobce učinil, musel by dospět k jednoznačnému závěru o nepřiměřenosti nařízené exekuce. I bez odborného posudku je zcela evidentní, že hodnota zajištěné nemovitosti mnohonásobně přesahuje vymáhanou pohledávku, když, jak soud již výše uvedl, exekucí bylo postiženo nákupní středisko ve X.

33. Soud také považuje za vhodné poukázat na ust. § 58 exekučního řádu, který uvádí, že nebrání-li to účelu exekuce, provede se exekuce ukládající zaplacení peněžité částky postupně a stanovuje zde pořadí způsobů exekuce, když exekuci prodejem nemovitých věcí stanovuje až na posledním, čtvrtém místě. Exekutor sice může využít způsoby exekuce v jiném pořadí, než jsou uvedeny v ust. § 58 odst. 2 exekučního řádu, k tomu však může přistoupit až poté, co provede základní posouzení osoby povinného, informací o jeho majetku či informací o chování povinného k jeho majetku zjištěných z evidencí, a takto zjištěné informace zváží ve vztahu k výši pohledávky z hlediska principu přiměřenosti. V projednávané věci však takto žalobce nepostupoval, čímž se dopustil zcela zřejmého pochybení.
34. Soud také neshledal důvodnou námitku, ve které žalobce poukazuje na nepředvídatelnost rozhodnutí žalovaného, neboť např. v rozhodnutí ze dne 21. 6. 2021 č.j. MSP-186/2021-ODKA-SEU/5 dal žalobci v téže věci za pravdu. Jak soud již výše uvedl, je nutné vždy zohlednit konkrétní situaci, která je však v projednávané věci odlišná. Žalovaný v žalobcem odkazovaném sdělení žalovaného zdůraznil, že bylo nutné zohlednit, že prodej spoluvlastnického podílu na nemovitých věcech je v praxi zpravidla obtížný, neboť o jeho koupi často není zájem; zároveň se jedná o velmi nákladný způsob realizace exekuce. Byla tedy řešena odlišná situace, kdy navíc tehdejší stěžovatelka nedisponovala na účtech u bankovních ústavů ani takovým množstvím finančních prostředků, které by postačovaly k úhradě vymáhané pohledávky. Na základě uvedeného proto nelze dospět k závěru o nekonzistentnosti rozhodování žalovaného.
35. Žalobce dále namítal, že na jednání žalobce nelze aplikovat právní úpravu pro udělování výtek podle ust. § 7a exekučního řádu, jelikož vydání exekučního příkazu je rozhodnutím soudního exekutora, který je v exekučním řízení v postavení soudu. Jak ale uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20.12.2018, č. j. 8 As 33/2018-31, „[z] konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že stát exekučním řádem přenesl část výkonu své moci (moci soudní), již je třeba rozumět soudní řízení počínaje nalézacím řízením až po řízení vykonávací, na soudní exekutory. Jsou jimi sice fyzické osoby, avšak tato skutečnost má význam toliko právně technický, či organizačně institucionální. Z hlediska funkcionálního vykonávají soudní exekutoři státní moc. Tento fakt pak také zdůvodňuje významné ingerence státu do výkonu jejich činnosti formou dohledu, návrhovým oprávněním státu v kárných řízeních a především zdůvodňuje primární odpovědnost státu za škodu způsobenou exekutorem. V tomto směru se postavení exekutorů z hlediska jejich kárné odpovědnosti blíží postavení soudců, byť jejich kárná odpovědnost je v § 116 odst. 2 exekučního řádu vymezena poměrně přísně. Z důvodu tohoto ustanovení lze dovodit, že kárným proviněním exekutora je jednání, kterým závažně nebo opětovně poruší povinnost stanovenou tímto zákonem, případně občanským soudním řádem, upravujícím postup exekutora při výkonu funkce nebo jestliže jeho chováním byla závažně nebo opětovně narušena důstojnost exekutorského povolání. Jde tedy o jednání popsané intenzitou či opakovatelností, které je buď protiprávní, nebo samo o sobě nemusí být ještě protiprávní, ale narušuje důstojnost exekutorského povolání. Při hodnocení závažnosti porušení povinnosti exekutorem je ovšem třeba vycházet ze všech okolností konkrétního případu (srov. k tomu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2013, č. j. 14 Kse 5/2012-248).“
36. Ačkoliv se v nyní projednávané věci nejednalo o kárné provinění exekutora, ale toliko o výtku, která umožňuje postihnout drobné nedostatky v exekuční a další činnosti soudního exekutora nebo drobné poklesky v jeho chování (tedy takové chování, jež nedosahuje intenzity kárného provinění), lze uvedené závěry přiměřeně aplikovat i pro ukládání výtek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20.12.2018, č. j. 8 As 33/2018-31).
37. Také Ústavní soud opakovaně ve svých rozhodnutích týkajících se výkonu exekuční činnosti soudních exekutorů zdůrazňoval nutnost státního dohledu. V nálezu ze dne 3. 3. 2009, sp. zn. Pl. ÚS 51/05, v němž rozhodoval o návrhu na zrušení § 47 odst. 3 exekučního řádu, uvedl: „[g]aranci, že nebude bez kontroly ponechána exekutorům „volná ruka“, jak ve svém návrhu zmiňuje navrhovatelka, však musí představitelům zejména důsledně uplatňovaná odpovědnost exekutora za jeho excesivní přebíhání. Za zcela klíčový požadavek s ústavněprávní relevancí je třeba považovat fungování účinného státního dohledu nad exekuční činností, vykonávaného Ministerstvem spravedlnosti ve smyslu § 7 a násl. exekučního řádu. V této souvislosti lze

rovněž poukázat na změnu exekučního řádu, účinné od 1. 1. 2008 (zákon č. 347/2007 Sb.), pokud jde o rozšíření kárné odpovědnosti exekutorů i na porušení stanovských předpisů a prodloužení subjektivní i objektivní doby, v níž je možno kárné řízení zahájit“.

38. Soud i při vypořádání této námitky považuje za nutné zopakovat, že z ust. § 7a exekučního řádu vyplývá, že kárným proviněním exekutora je jednání, kterým závažně nebo opětovně poruší povinnost stanovenou tímto zákonem (srov. k tomu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 19.11.2013, č. j. 14 Kse 5/2012-248). Žalobci v projednávané věci nebyl vytknut jeho právní názor, ale skutečnost, že v daném případě nepostupoval, vzhledem k charakteru věci a bagatelní výši pohledávky, přiměřeně, čímž porušil své zákonné povinnosti.
39. V projednávané věci žalovaný v rámci výkonu státního dohledu kontroloval, zda žalobce provádí svou exekuční činnost v souladu se zákonem a dospěl k závěru, že tomu tak není. Soud plně přisvědčuje závěru žalovaného, že se žalobce dopustil uvedeného porušení svých povinností, neboť postupoval v rozporu se zákonem. V projednávané věci žalovaný posoudil vytýkané pochybení žalobce jako drobný nedostatek v jeho exekuční činnosti, kterou je ze zákona oprávněn kontrolovat. Shledal-li žalovaný postup žalobce za jsoucí v rozporu se zákonem, byl oprávněn udělit mu výtku podle § 7a exekučního řádu. Důvody, pro které žalobci výtku udělil, pak žalovaný v napadeném rozhodnutí - výtce řádně specifikoval.
40. Lze tedy uzavřít, že žalovaný v projednávané věci nikterak nevybočil z mezí právní úpravy pro udělování výtek podle § 7a exekučního řádu a v projednávané věci postupoval zcela v souladu s exekučním řádem i s výše citovanou judikaturou. Smyslem ustanovení § 7a exekučního řádu totiž je postihnout, byť formou pouhé výtky, exekutora za nesprávný postup či chování, které svou intenzitou nenaplní znaky kárného provinění. K takovému nesprávnému postupu žalobce došlo, a výtky podle § 7a exekučního řádu mu tak byla ze strany žalovaného udělena právem.

Závěr a náklady řízení

41. Ze všech výše uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
42. O nákladech řízení soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož žalobce, vzhledem k tomu, že nebyl ve věci úspěšný, nemá právo na náhradu účelně vynaložených nákladů v řízení a žalovaný, kterému by právo na náhradu účelně vynaložených nákladů podle výsledku řízení náleželo, žádné náklady řízení, nad rámec jejího běžného výkonu úředních činností, nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, a to v tolika vyhotoveních (podává-li se v listinné podobě), aby jedno zůstalo soudu a každý účastník dostal jeden stejnopis. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 15. března 2022

Mgr. Marek Bedřich v. r.
předseda senátu